

която минава коларски път от Хаинския проход за Килифарево. По другите жлове на стената имало сжщо кули, както и въ кръстовището на дветъ вътрешни стени. Купъ отъ развалини има въ югоизточния жгълъ, гдето навърно е била църквата. Килиитъ сж наредени въ сжщия жгълъ надъ урвата. Западнитъ отдѣления долу и горе сж дворове. Площадтъ е наклоненъ отъ северъ на югозападъ.

Теодосий великъ учитель.

Въ описания по-горе св. обителъ, нареченъ „Св Богородица“, се преселилъ и настанилъ Теодосий съ своитъ другари. Въ своето задоволство той ималъ право да повтори класическия стихъ: *„Всѣкого, миналъ презъ менъ, отъ вѣнъ навътре, или отъ вътре навѣнъ, виждамъ и зорко следя, тукъ съмъ поставенъ за стражъ“*.

Теодосий не се показвалъ отъ килията си. Отъ голѣма ревностъ къмъ Бога той се унасялъ и забравялъ себе си. Тогава му се струвало, че цѣлата планина се преизпълня съ цвѣтя и дървета, отрупани съ чудни плодове и че предъ него виждалъ ангелъ въ свѣтълъ образъ, който му заповѣдва да събере плодетъ. Когато идвалъ въ себе си, Теодосий изтълкувалъ съня си, че въ пустинята ще дойдатъ много монаси и ученици около него въ новата сграда.

И, наистина, споредъ Житието, Теодосий се издигналъ като великъ учитель. Въ новата сграда, спокойна отъ бури и вѣтрове, запазена отъ завистливи и зли люде, Теодосий открилъ своя школа. Ученицитъ разнесли голѣмата му наука. Теодосиевото име се прочуло навсѣкжде. Стекли се младежи отъ Търново и другаде, жадни за наука люде. Пустинята се обърнала въ населено мѣсто, общежитие. Въ килиитъ на новитъ сгради се събрали 50 монаси и младежи да слушатъ сладкогласния и боговъдъхновенъ учитель. Монаси и ученици дошли отъ Сърбия, Унгария, Влашко и другаде. Това въздигнало още повече името на разпаления подвижникъ.

Проповѣдваното учение на Теодосия е: *човѣкъ се ражда грѣшенъ. Щомъ съзнае това, той трѣбва съ себеотрицание, постъ и молитва да изгони отъ себе си страститъ, които го тикатъ къмъ грѣхъ. Като убие всѣка страсть, човѣкъ може да вижда и да говори съ Бога*. Този възгледъ допадалъ тогава на много чувствителни сърдца, които страдали отъ покварата, що сжществувала между хората. По-рано въ България върлували 50 години татари и осквернявали всички църкви и манастири. Въ царъ — Александрово време се появили въ Тракия османскитъ турци. И тѣ посѣгали на църквитъ и другитъ народни светини. Людитъ се питали, кой праща за народа такива беди? И като не е могло да се спре злото, отчаянието настѣпило. Държавата обеднѣла. Ни-